

Vækstregulering i vintersæd

Efter en hård vinter er der mindre behov for vækstregulering. Hertil kommer, at en målrettet dyrkningsstrategi generelt er et mere effektivt middel mod lejesæd end kemisk vækstregulering.

Vækstregulering af korn gennemføres først og fremmest for at undgå lejesæd, der dels kan koste udbytte og tab som følge af en forringet kvalitet, dels kan øge omkostninger til høst og efterfølgende tørring.

Følgende forhold øger risikoen for lejesæd:

- blødsræt sort,
- tidlig såning,
- stor udsædsmængde,
- milde vintre,
- tidlig og stor kvælstoftildeling.

Du skal hertil lægge dine egne erfaringer fra tidligere år, hvor især markens evne til at frigive kvælstof har stor betydning for risikoen for lejesæd. Hvor der praktiseres pløjefri dyrkning, eller hvor der er udlæg af frø, er det afgørende, af hensyn til den efterfølgende afgrødetablering, at lejesæd undgås.

Det er vigtigt at være opmærksom på, at vækstregulering ikke altid er en forsikring mod lejesæd. For stor udsædsmængde i forhold til såtidspunkt, for stor tildeling af kvælstof tidligt i afgrødens udvikling og ikke mindst vejrforholdene i vækstsæsonen spiller en mindst lige så stor rolle.

Vinterhvede

Hvis du vurderer, at der er behov for vækstregulering, er den billigste løsning at anvende 0,6-1,2 liter 75 pct. CCC-middel pr. ha (alt efter sorterens strå længde og -styrke) inden begyndende strækning (stadium 25-30). For at CCC-midler virker godt, skal de udsprøjtes i en periode med gode vækstforhold, hvor afgrøden ikke er stresset.

Moddus M/Trimaxx/Cuadro 25 EC samt Medax Top er dyrere produkter. Det har været omtalt, at Moddus M/Trimaxx/Cuadro 25 EC også skulle øge udbyttet ved at fremme vinterhvedens rodudvikling. Dette har imidlertid ikke kunnet dokumenteres i forsøg.

Hvis du dyrker brødhvede på kontrakt, skal du være opmærksom på, at det ofte er et krav, at der **ikke** anvendes vækstreguleringsmidler.

Tabel 1. Oversigt over de mest udbredte hvedesorters tendens til lejesæd

Mest stråstive	Mindst stråstive
Hereford, JB Asano, Jensen, KWS Cleveland, KWS Dacanto, Mariboss	Ambition, Elixer, Frument, Genius, Tabasco, Tuareg

Vinterbyg

Vinterbyg vækstreguleres ved at bruge 1,0 liter Terpal, 0,5 liter Cerone, 0,3-0,4 liter Moddus M/Trimaxx/Cuadro 25 EC eller 0,75-1,0 liter Medax Top pr. ha. I meget kraftige afgrøder kan doseringen evt. øges.

Vækstregulering kan også reducere tendensen til aks- og stråknækning, som især kan være et problem i år med vanskelige høstbetingelser, eller hvor høstkapaciteten er begrænset. Ofte har de seksradede sorter som KWS Meridian og Souleyka størst tendens til nedknækning af aks og strå, men der er også stor forskel mellem de toradede sorter samt mellem år. Svampesprøjtning har også effekt på nedknækning. **Tabel 2.** Oversigt over de mest udbredte vinterbygssorters tendens til lejesæd

Mest stråstive	Mindst stråstive
Anisette, California, Sandra	Apropos, KWS Meridian (6r), Matros, Souleyka (6r),

Rug

I rug kan lejesæd være helt ødelæggende. Reduceret udsædsmængde og delt kvælstofgødskning er nødvendige tiltag for at forebygge lejesæd. Samtidig er vinterrug den af vintersædsarterne, der er mest følsom over for vækstreguleringsmidler. Du skal derfor være meget forsigtig med at vækstregulere en afgrøde, der er tørkestresset.

Hvis du dyrker brødrug på kontrakt, skal du desuden være opmærksom på, at det ofte er et krav, at der **ikke** anvendes vækstreguleringsmidler.

Vækstregulering kan foretages ved behandling i stadium 30-31 under lune forhold med ca. 1,0 - 1,5 liter pr. ha 75 pct. CCC-middel.

Midt i maj vurderes det, om CCC-behandlede arealer har behov for yderligere indsats med Terpal eller Moddus M/Trimaxx/Cuadro 25 EC, Cerone eller Medax Top. Der anvendes 1,0 liter Terpal, 0,4-0,5 liter Modus eller 0,75-1,0 liter Medax Top pr. ha.

Tabel 3. Oversigt over de mest udbredte rugsorters tendens til lejesæd.

Mest stråstive	Mindst stråstive
Palazzo, SU Mephisto	Evolu, KWS Magnifico, Kapitaen

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Se 'European Agricultural Fund for Rural Development'

Rug uden vækstregulering

Hvis rug skal dyrkes uden brug af vækstregulering, skal kvælstofmængden deles: tilfør højst 30-40 kg ved begyndende vækst og resten omkring 1. maj.

Triticale

Der er erfaringsvis et lavt behov for vækstregulering i triticales. Der har i de seneste års forsøg været lidt mindre lejesæd i triticalesorterne end i vinterhvedesorterne. I stadium 30-31 under lune forhold kan triticales vækstreguleres med ca. 1,0 liter Cycocel 750 pr. ha. Et alternativ kan være 0,3-0,4 liter Moddus M/Trimaxx/Cuadro 25 EC eller 0,75-1,0 liter Medax Top pr. ha i stadium 37-39 (ved fanebladets fremkomst).

Tabel 4. Oversigt over de mest udbredte triticalesorters tendens til lejesæd.

Mest stråstive	→	Mindst stråstive
Tulus		Gringo, Ragtac

Løsningsforslag

Nedenfor ses løsninger til vækstregulering. Når doseringen fastlægges, er det vigtigt, at du ikke overskrider den dosis, der er angivet i etikettens brugsvejledning.

- [Vinterhvede](#)
- [Vinterbyg](#)
- [Rug](#)
- [Triticale](#)

Sprede-klæbemiddel

Optagelsen af vækstreguleringsmidler øges ved tilsætning af sprede-klæbemiddel. De nævnte doseringer skal øges med 10-20 pct., hvis der ikke tilsættes sprede-klæbemiddel.

Samme forøgede optagelse kan opnås ved udsprøjtning sammen med et ukrudts- eller svampemiddel, såfremt dette er aktuelt.

God vækst - ingen stress

Timing er afgørende, når der skal vækstreguleres. Den bedste virkning opnås, når afgrøden er i god vækst. Undgå derfor sprøjtning i en længerevarende kold periode. Den største optagelse i planterne opnår du ved høj luftfugtighed.

Planterne må ikke mangle vand eller på anden måde være stressede, når der vækstreguleres. Både danske og tyske forsøg viser, at en behandling af stressede planter kan betyde store udbyttetab.

Lang behandlingsfrist

Vær opmærksom på, at der generelt er en **lang** behandlingsfrist for vækstreguleringsmidlerne - helt op til 3 måneder før høst. Det er derfor vigtigt altid at tjekke behandlingsfristen, der fremgår af etiketten, inden brug.

Begrænsninger

De lange behandlingsfrister giver generelt ikke mulighed for at vækstregulere afgrøder til helsæd.

Kontakt din **lokale rådgivningsvirksomhed**, hvis du vil vide mere om dette emne.